

Elbląg, 26.09.2012 r.

Urząd Miasta i Gminy Pięńżno
ul. Generalska 8
14-520 Pięńżno

dotyczy: wytycznych konserwatorskich na dokumentację i remont wieży w Pięńżnie oraz remont kościoła w Łajsach

W związku z wnioskiem (wpływ 13.09.2012r.) w sprawie wytycznych konserwatorskich do wykonania dokumentacji i remontu wieży po kościele ewangelickim w Pięńżnie, wpisanej do rejestru zabytków decyzją z dnia 14.05.1993 r. pod nr A-3500, na podstawie art. 27 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 nr 162 poz. 1568 z późn. zm.), po oględzinach przeprowadzonych 25.09.2012r. Kierownik Delegatury Elbląg Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie formułuje następujące zalecenia:

- Kościół ewangelicki w Pięńżnie powstał po roku 1850 jako niewielka ceglana budowla o cechach neogotyku z wysmukłą wieżą (dzwonnica). Zniszczony w czasie działań wojennych, rozebrany. Od tego czasu ocalała wieża dzwonna pozbawiona budowli kościoła, nieużytkowana ulegała dewastacji. Mogła też nastąpić jej destabilizacja z powodu braku oparcia konstrukcyjnego jakim był kościół. Z tego powodu niezbędne jest przygotowanie orzeczenia konstrukcyjnego z wskazaniem remontowymi oraz pełnej inwentaryzacji.
- Należy rozważyć możliwość zbudowania w miejscu zniszczonego kościoła nowego obiektu o jego gabarytach powiązanego z istniejącą dzwonnica z odtworzeniem przejścia między nimi,
- Adaptacja dzwonnicy na cele wystawiennicze i wieżę widokową może okazać się niemożliwe ze względu na bardzo małą powierzchnię zabudowy (ok. 2 x 2 m.) i komunikację wewnętrzną, która musi się ograniczyć wyłącznie do schodów drabinowych i drewnianych podestów poszczególnych kondygnacji,
- Ze względu na dramatycznie pogarszający się stan zachowania wieży niezbędne jest pilne wykonanie remontu wieży – bez względu na późniejsze jej wykorzystanie: należy przeprowadzić stabilizację jej konstrukcji (co w znacznym stopniu może ułatwić dobudowanie nowego obiektu w miejscu dawnego kościoła), wykonać remont zwieńczenia, który prawdopodobnie ze względu na znaczne zniszczenia (niemożliwe do określenia ze względu na niedostępność) będzie polegał na wymianie helmu i narożnych sterczyn na nowe, drewniane, pokryte blachą z zachowaniem ich historycznego kształtu. Konieczna jest wymiana wewnętrznych konstrukcji drewnianych (podwalin podestów) i zaprojektowanie nowych podestów oraz schodów drewnianych, drabinowych.
- Remont elewacji zewnętrznych murowanych z cegły licowej należy przeprowadzić metodami konserwatorskimi polegającymi na oczyszczeniu lica, wzmocnieniu strukturalnym i uzupełnieniu cegieł oraz zaprawy z uwzględnieniem zachowania i odtworzenia zniszczonych fragmentów detalu elewacyjnego. Należy zachować wielkość i kształt otworów okiennych i drzwiowych oraz drewniane żaluzje. Stolarka drewniana drzwi wejściowych (zniszczonych) winna być zaprojektowana indywidualnie. Konieczne jest zabezpieczenie otworu – dawnego przejścia z poddasza kościoła,
- Wewnętrzne ściany wieży dzwonnej winny być otynkowane tynkiem piaskowo – wapiennym i pozostawione bez malowania,
- Ze względu na ochronę prawną wieży poprzez wpis do rejestru zabytków, na wszystkie prace należy uzyskać stosowne pozwolenia konserwatorskie.